

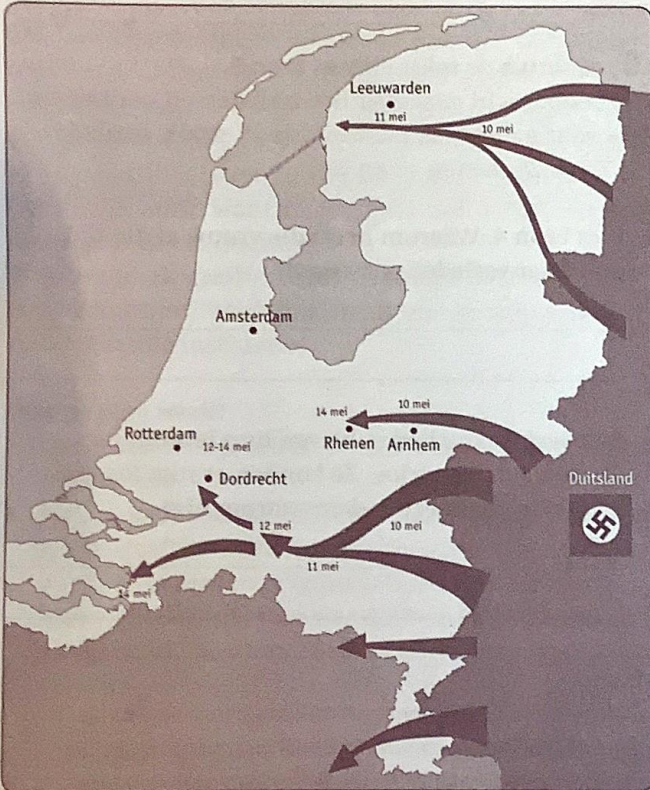
5.4 Nederland bezet

Informatieboek bladzijde 110 tot en met 112

A Duitse plannen met Nederland

1 Lees Vijf dagen strijd.

- a Op hoeveel verschillende plaatsen vielen Duitse troepen op 10 mei 1940 Nederland binnen?

- b Bedenk waarom ze niet op één plaats binnenvielen.

- c Op de Afsluitdijk werd hun opmars door Nederlandse soldaten gestopt. Bedenk waarom het daar veel lastiger was om door te stoten.

- d Bedenk een reden waarom de regering en de koningin naar Groot-Brittannië vluchtten.

2 Lees *In dienst van Duitsland, Nazificatie en jodenvervolging* en bron 4.

a In het schema staan de doelen die de Duitsers met Nederland hadden. Vul het schema verder in. Gebruik in elk geval de begrippen:

- onderduiken
- arbeidsinzet
- censuur

	Economie in dienst van Duitse economie	Nederlanders bekeren tot nationaal-socialisme	Joden vervolgen
Hoe deden ze dat?	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____
Lukte het?	_____ _____	_____ _____	_____ _____
Waarom wel/niet?	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____

b Lees bron 4. Na de oorlog vroegen mensen zich af waarom zoveel joden zich lieten registreren. Welke redenen noemt Jo Spiers?

Bron 4

In 1941 moesten joden zich laten registreren. Dan kwam er een J in hun persoonsbewijs en waren ze makkelijk op te sporen. Jo Spiers liet zich registreren: 'Toen de registratieplicht voor joden kwam, zagen we geen andere uitweg dan hieraan te voldoen. Ja, je zou kunnen zeggen dat

B Aanpassing, collaboratie en verzet

3 Lees Indirect bestuur.

- a De Duitsers bestuurden Nederland indirect. Hoe ging dat in zijn werk?
- _____
- _____
- b Waarom kozen de Duitsers voor een indirect bestuur?
- _____
- _____
- c De meeste Nederlanders legden zich aan het begin bij de bezetting neer. Noem daar twee redenen voor.
- _____
- _____

4 Lees de overige teksten.

- a Collaborateurs hielpen de nazi's op veel manieren. Wat voor soort hulp vind jij écht fout?
- _____
- _____
- b Verzet was er in vele soorten. Welk soort verzet vind jij écht goed?
- _____
- _____
- c Op 25 oktober 1944 schoot het Haarlemse verzet een collaborateur dood. Als tegenmaatregel executeerden de Duitsers de volgende dag tien mannen. Dat gebeurde op straat. De Duitsers dwongen voorbijgangers te kijken. Bedenk waarom ze dat deden.
- _____
- _____
- d Verzetslieden als Hannie Schaft wisten dat dit kon gebeuren. Toch bleven ze doorgaan met het doden van collaborateurs. Wat vind je daarvan? Wat zou jij doen als je in hun schoenen stond?

Afsluiten

V

5 Gebruik de tekst en lees bron 5.

Deze opdracht gaat over het verleden en het heden. Zie voor meer uitleg het informatieboek, bladzijde 147, vaardigheden 12 en 13.

- a Lees bron 4. Waarom heeft die vrouw al die tijd over haar verleden gezwegen?
- _____
- _____
- b Ook veel verzetslieden bleven hun leven lang denken aan de oorlog. Ze konden er niet los van komen. Bedenk een reden waarom niet.
- _____
- _____

Bron 5

Geschiedschrijfster Zonneke Matthée sprak vrouwen die in de oorlog lid waren van de NSB. Veel vrouwen schaamden zich daar zó voor, dat ze er hun leven lang over zwegen. 'Zoals een vrouw die het pas toen ze doodziek was aan haar dochter durfde te vertellen. Die dacht: "Straks ga ik dood en dan weet mijn dochter niet wie ik geweest ben." Dat zijn drama's. Die vrouw heeft haar halve leven met opgekropte maar verzwegen schaamte gelopen. Nu snapte die dochter eindelijk waarom haar moeder depressief was geweest.'

Uit: *Het Parool*, 5 juli 2008

6 Zoek verder.

- Veel straten, gebouwen en instellingen zijn naar Hannie Schaft vernoemd. Zoek daar op internet voorbeelden van. Doe dat zo:
- Plak (of voeg digitaal in) een afbeelding van Hannie in het midden van de pagina.
 - Zet daaromheen de dingen die naar Hannie vernoemd zijn. Trek steeds een pijl naar Hannie.
 - Illustreer de pagina met afbeeldingen van de gevonden vernoemingen.